

## Beleggingsbeleid per thema

PMT vindt het van groot belang dat uw pensioengeld op een verantwoorde wijze wordt belegd. Daarom voeren wij al jaren een [actief verantwoord beleggen beleid](#) en informeren wij u hier graag over.

### Thema's

Wij krijgen ook geregeld de vraag welk beleid we voor verschillende onderwerpen voeren. Bijvoorbeeld hoe we omgaan met de klimaatverandering of op welke manier we rekening houden met arbeidsrechten. Met ons verantwoord beleggen beleid richten we ons vooral op de thema's die voor de sector Metaal en Techniek van belang zijn: energietransitie, klimaat, arbeidsrechten en beloningsbeleid. We hebben voor deze onderwerpen gekozen op basis van de mening van de achterban van PMT. Maar ook voor andere onderwerpen hebben we beleid ontwikkeld.

Hieronder vindt u per thema het beleid in grote lijnen. Wilt u er meer over weten, neem dan ook eens een kijkje in ons [verantwoord beleggen jaarverslag](#).

### Arbeidsrechten

PMT vindt het belangrijk dat mensen overal ter wereld hun werk veilig en gezond kunnen uitoefenen, dat zij een fatsoenlijk salaris krijgen en niet bang hoeven te zijn om misstanden op en rond de werkvloer aan te kaarten.

De sector metaal en techniek weet als geen ander dat gezondheid en veiligheid op het werk van essentieel belang zijn. Daarom nemen we in de samenstelling van onze aandelenportefeuille ook de naleving van arbeidsrechten mee. Bovendien spreken we de bedrijven waarin we beleggen aan op het gedegen organiseren van de arbeidsrechten. Zo gaan we gesprekken aan over het recht op leefbaar loon in de textiel-, agrarische en retailsector en over gezondheid en veiligheid in de textielindustrie. En uiteraard onderschrijven we de kernconventies van de International Labour Organisation.

### Corruptie

PMT vindt het belangrijk dat de bedrijven waarin wordt belegd, een eerlijke en transparante wijze bedrijfsvoering hebben. Bij de samenstelling van onze portefeuille wordt daarom ook getoetst op corruptie. Daarnaast dienen de bedrijven waarin PMT belegt zich te houden aan de UN Global Compact principes. In overeenstemming met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, moeten bedrijven zich onthouden van corruptie, afpersing en omkoping, moeten ze een managementsysteem hebben om direct te kunnen ingrijpen als er een vermoeden van corruptie is en moeten ze transparant zijn over hun lobbyactiviteiten voor beïnvloeding van (internationale) wet- en regelgeving.

### Belastingen

Het belastingbeleid van bedrijven is steeds meer een maatschappelijk thema. Het gaat er niet alleen om dat fiscale keuzes wettelijk zijn toegestaan, maar ook dat deze tot maatschappelijk aanvaardbare uitkomsten leiden.

Het onderwerp belastingbeleid speelt niet alleen voor bedrijven. Ook pensioenfondsen krijgen via hun beleggingen te maken met belastingen. PMT is als pensioenfonds voor de Nederlandse wet vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Door de wereldwijde beleggingen kan PMT echter op verschillende manieren met belastingheffing te maken krijgen.

PMT heeft daarom een [verantwoord belastingbeleid](#) opgesteld met acht belangrijke uitgangspunten. Het gaat hierbij om behoorlijk bestuur op het gebied van belastingen, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van onze diverse stakeholders, waaronder de (gewezen) deelnemers, werkgevers en pensioengerechtigden in de sector Metaal en Techniek, zakenpartners en de maatschappij als geheel.

PMT verwacht daarnaast van bedrijven waarin wordt belegd dat zij zich houden aan de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Die schrijven voor dat bedrijven geen ondernemingsstructuren opzetten met als voornaamste doel belastingontwijking en dat bedrijven afspraken over belastingbetalingen opnemen in hun contracten met toeleveranciers.

### **Dierenwelzijn**

Het beleggingsbeleid van PMT is een goed doordacht beleid dat mede tot stand is gekomen op basis van de mening van de achterban van het pensioenfonds. In 2017, 2018 en 2019 is hen gevraagd waarin PMT wel of niet zou moeten investeren. Over sommige thema's liepen de meningen uiteen. Vooral als het ging om de leefstijl en gezondheid van mensen en om dierenwelzijn. PMT heeft ervoor gekozen om de bontindustrie uit te sluiten. Daar beleggen we niet meer in.

### **Gendergelijkheid**

PMT stelt diversiteitseisen aan de bedrijven waarin het investeert. In het kader van actief aandeelhouderschap en als onderdeel van het stembeleid, stemt PMT tegen de (zittende) voorzitter van het nominatiecomité als er geen vrouwen in het bestuur zitten of als er geen vrouwelijke kandidaten worden voorgesteld.

### **Gezondheid**

De bedrijven waarin PMT investeert worden geacht zich te houden aan de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Deze schrijven voor dat bedrijven voorzorgsmaatregelen nemen om de gezondheid van werknemers, klanten en omwonenden te beschermen en het voorzorgsprincipe te hanteren bij het gebruik van chemicaliën.

Bedrijven dienen zich ook te houden aan de internationale richtlijnen (Montreal Protocol) voor de productie en het gebruik van giftige stoffen. Als ondertekenaar van het Access to Medicine Investor Statement, roept PMT bedrijven op om toegang tot betaalbare medicijnen (in ontwikkelingslanden) te bevorderen. Ook belegt PMT niet in de tabaksindustrie. Dit is mede tot stand gekomen op verzoek van de achterban: in de onderzoeken die we hebben gehouden over ons beleggingsbeleid vond een meerderheid van de respondenten dat we daarin niet meer moeten beleggen.

### **Voeding**

In het verantwoord beleggen beleid is opgenomen dat bedrijven zich dienen te houden aan de UN Global Compact principes en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens met betrekking tot arbeidsrechten, anti-corruptie en milieu, en voedselzekerheid.

PMT vindt het daarnaast belangrijk dat ondernemingen zich erop richten om conflicten over landrechten te voorkomen en in overleg met de lokale gemeenschappen vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming krijgen van de betreffende landgebruiken, en inheemse stammen. Dit recht hebben wij expliciet [onderschreven](#).

### **Klimaatverandering**

PMT richt zich op een betaalbaar, duurzaam en een zoveel mogelijk waardevast pensioen voor alle deelnemers. Een duurzaam pensioen betekent ook dat het pensioen genoten kan worden in een gezonde wereld. Daarom houdt PMT rekening met de gevolgen die beleggingen op het milieu hebben en let PMT ook op de waardevastheid van beleggingen bij een veranderend klimaat.

PMT gelooft dat de sector metaal en techniek – zowel in Nederland als daarbuiten – het verschil kan maken als het gaat om nieuwe energietechnieken en een andere manier van werken. Daar wil PMT aan bijdragen. PMT meet ieder jaar de CO<sub>2</sub>-voetafdruk van de aandelenportefeuille en kijkt actief naar de rest van de beleggingsportefeuille, met als doel het verkleinen van de CO<sub>2</sub>-voetafdruk.

PMT richt zich op het verminderen van de CO<sub>2</sub>-uitstoot van de bedrijven waarin het belegt door middel van het dialoogbeleid. Zo worden er gesprekken gevoerd met de bedrijven die het grootste risico lopen als het gaat om klimaattransitie en een grote impact hebben op die klimaattransitie - met de hoogste CO<sub>2</sub> uitstoot zoals bedrijven in de olie- en gasector. PMT kiest dus in eerste instantie voor de dialoog en sluit bedrijven met een hoge CO<sub>2</sub>-uitstoot niet direct uit. Het verkopen van aandelen lost immers het probleem niet op; door dialoog kan PMT bijdragen aan een daadwerkelijke verandering in de energietransitie plaatsvinden.

PMT is ook aangesloten bij Climate Action 100+, een gezamenlijk engagementinitiatief van ruim 300 investeerders gericht op de vermindering van en de transparantie over de uitstoot van broeikasgassen van de top 100 meest vervuilende bedrijven.

PMT heeft tot doel om in uiterlijk 2025 € 2 miljard euro te hebben belegd in zogenaamde impactinvesteringen: beleggingen die een positief effect hebben op mens en milieu, dus ook het klimaat. Daarnaast is PMT een van de ondertekenaars van het Nederlands Klimaatakkoord voor de financiële sector. PMT verplicht zich daarmee om uiterlijk in 2022 een emissiereductiedoelstelling te hebben.

### **Olie en gas**

PMT gelooft dat de sector metaal en techniek – zowel in Nederland als daarbuiten – het verschil kan maken als het gaat om nieuwe energietechnieken en een andere manier van werken. Daar wil PMT aan bijdragen. Daarom voert PMT als onderdeel van het dialoogbeleid ook gesprekken met de bedrijven waarin we beleggen in de olie- en gasector. Daarnaast is PMT aangesloten bij Climate Action 100+, een gezamenlijk engagementinitiatief van ruim 300 investeerders gericht op vermindering van en transparantie over de uitstoot van broeikasgassen van de top 100 meest vervuilende bedrijven.

PMT onderschrijft daarnaast dat olie- en gasbedrijven zich moeten inzetten om bij de lokale bevolking op goede wijze instemming te vragen voor hun activiteiten. In het verantwoord beleggen beleid is opgenomen dat bedrijven zich moeten houden aan de UN Global Compact principes met betrekking tot arbeidsrechten, anti-corruptie en milieu, en aan de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen die voorschrijven dat bedrijven in elk land waar ze actief zijn belasting afdragen.

### **Wapens**

PMT investeert niet in controversiële wapens, zoals antipersoonsmijnen, clustermunities, biologische, en chemische wapens. Ook sluiten we bedrijven uit die in strijd met het Non-proliferatieverdrag nucleaire wapens produceren of verhandelen.

Dit is mede tot stand gekomen op verzoek van de achterban: in de onderzoeken die we hebben gehouden over ons beleggingsbeleid vond een meerderheid van de respondenten dat we daarin niet meer moeten beleggen.

### **Woningbouw en vastgoed**

PMT belegt in woningen, winkels en kantoren in Nederland. Nieuw aangekochte woningen hebben allemaal een Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC) van A+. Voor bestaande woningen geldt een minimale EPC van A. PMT heeft 80% van het huurwoningenbestand met een laag energielabel verduurzaamd. Daardoor zijn de woningen van een energielabel E/F naar gemiddeld een energielabel B gestegen. De komende jaren verwacht PMT de overige 20% te verduurzamen.

Voor de kantoorpanden geldt dat circa 95% van de kantoren waarin PMT belegt een label-A heeft.

Door te beleggen in vastgoed kan PMT zorgen voor omzet en werkgelegenheid voor ondernemingen die bij PMT zijn aangesloten, zoals installatiebedrijven, metaalbewerkingsbedrijven, centrale-verwarmingsbedrijven, elektrotechnische bedrijven en isolatiebedrijven. Daarbij vormen woningen in het middelhoge huursegment een belangrijk speerpunt. PMT speelt met het concept 'betaalbare huur' in op de groeiende vraag naar kwalitatief goede, betaalbare huisvesting.

### **Mensenrechten**

PMT heeft mensenrechten expliciet in het Strategisch beleggingskader opgenomen. Daarmee krijgen ze een plek in (alle) investeringsbeslissingen.

PMT heeft een beleggingsbeleid waarin de Principles of Responsible Investment worden onderschreven. Dat betekent dat PMT zich onthoudt van beleggingen als daardoor strafbare of moreel verwerpelijke gedragingen worden bevorderd, of als de belegging in onmiddellijk verband staat met een schending van mensenrechten of fundamentele vrijheden. PMT doet ook geen beleggingstransacties die op grond van het internationale recht verboden zijn, of die niet passen in door Nederland ondertekende internationale verdragen.

PMT belegt ook niet in bedrijven die de UN Global Compact principes schenden. Bedrijven dienen het risico van betrokkenheid bij mensenrechtenschendingen nu of in de toekomst te voorkomen, klachtenprocedures op te stellen en genoegdoening te garanderen bij mensenrechtenschendingen. Bedrijven waarin PMT investeert dienen zich te houden aan de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen die voorschrijven dat de naleving van mensenrechten opgenomen is in de bedrijfsvoering en het inkoopbeleid.

PMT vindt het daarnaast belangrijk dat ondernemingen zich erop richten conflicten over landrechten te voorkomen en in overleg met de lokale gemeenschappen vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming krijgen van de betreffende landgebruiken, en inheemse stammen. Dit recht hebben wij expliciet [onderschreven](#).

### **Natuur en milieu**

PMT zorgt voor een betaalbaar, duurzaam en een zoveel mogelijk waardevast pensioen voor alle deelnemers. Een duurzaam pensioen betekent ook dat het pensioen genoten kan worden in een gezonde wereld. Dat betekent dat PMT rekening wil houden met de gevolgen die beleggingen op het milieu hebben. Maar het betekent ook dat PMT let op de waardevastheid van beleggingen bij een veranderend klimaat.

PMT gelooft dat de sector metaal en techniek – zowel in Nederland als daarbuiten – het verschil kan maken als het gaat om nieuwe energietechnieken en een andere manier van werken. Daar wil PMT aan bijdragen. Om aan deze uitgangspunten over klimaat invulling te geven meet PMT jaarlijks de CO<sub>2</sub>-voetafdruk van de aandelenportefeuille en kijkt PMT actief naar de rest van de beleggingsportefeuille, met als doel het verkleinen van de CO<sub>2</sub>-voetafdruk. PMT probeert de CO<sub>2</sub>-uitstoot van de bedrijven waarin het belegt te verminderen door middel van het dialoogbeleid. PMT kiest daarbij in eerste instantie voor de dialoog en sluit bedrijven met een hoge CO<sub>2</sub>-uitstoot niet direct uit. Het verkopen van aandelen lost het probleem niet op; door dialoog kan een daadwerkelijke verandering in de energietransitie plaatsvinden.

Naast klimaatverandering bestaat het thema natuur en milieu uit talloze andere vraagstukken, over bijvoorbeeld vervuiling en het gebruik van grondstoffen en schaarste. PMT wil van deze ontwikkelingen, kansen en risico's op de hoogte zijn. Allereerst om de gevolgen voor beleggingen in te kunnen schatten, maar ook om bewust te zijn van de gevolgen van beleggingen op deze thema's.

### **Mijnbouw**

PMT investeert niet in mijnbouwbedrijven die niet aan onze criteria voldoen als het gaat om omgang met milieu- en klimaatvraagstukken, mensen- en arbeidsrechten, en een goede gedegen invulling hiervan in bedrijfsvoering en in de samenstelling van het bestuur.

PMT heeft een actieve dialoog met de mijnbouwbedrijven waarin wordt geïnvesteerd én met de sectoren die van mijnbouw afhankelijk zijn, zoals electronicabedrijven, automakers en batterijmakers. Dat doen wij in samenwerking met andere investeerders, om zo bijvoorbeeld kinderarbeid bij de kobaltwinning in Congo tegen te gaan en om op te roepen dat mijnbouwbedrijven beter omgaan met damveiligheid rondom hun mijnen. Wij betrekken daarbij ook vakbonden, niet-gouvernementele organisatie (NGO's) en omwonenden, net als beleidsmakers zoals de OESO.

In het verantwoord beleggen beleid is daarnaast opgenomen dat bedrijven zich dienen te houden aan de UN Global Compact principes met betrekking tot arbeidsrechten, anti-corruptie en milieu, en aan de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, die voorschrijven dat bedrijven in elk land waar ze actief zijn belasting afdragen.

### **Transparantie**

Wij vinden het heel belangrijk om transparant te zijn over de keuzes die we maken in het beleggingsbeleid, en de resultaten van die keuzes. PMT is zo open als mogelijk is. Dit uitgangspunt komt voort uit het feit dat PMT premie belegt die door werkgevers en werknemers worden opgebracht. PMT wil de gemaakte kosten verantwoorden en laten zien hoe de beleggingen bijdragen aan het pensioen.

Daarom maakt PMT het beleggingsbeleid, de uitvoering, het verantwoord beleggingsbeleid, de door PMT [ondertekende verdragen en initiatieven](#), maar ook de namen van aandelen en bedrijfsobligaties en de bedrijven waarin PMT belegt, publiekelijk bekend.

Wij zijn ook open over de hoeveelheid bedrijven waarmee interactie is geweest over sociale en milieuonderwerpen (engagement), welke onderwerpen zijn besproken en welke tijdslijnen worden gehanteerd (twee jaar). Bij onvoldoende resultaat komt een bedrijf op de uitsluitingslijst, die ook beschikbaar is op de [website](#). Het stemgedrag op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarin PMT belegt is openbaar. PMT consulteert haar deelnemers regelmatig over de invulling van het (verantwoord) beleggingsbeleid, bijvoorbeeld via het [PMT Online Panel](#).

### *Soms grenzen aan openheid*

Er zijn op een paar vlakken echter grenzen aan openheid. Zo publiceren we onze aandelenlijst met een half jaar vertraging omdat dit beursgevoelige informatie kan zijn. Ook geven we voorafgaand aan een aandeelhoudersvergadering geen stemverklaringen af. We willen de keuze of we voor of tegen iets stemmen tot het laatste moment kunnen aanpassen op basis van actuele informatie.